

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НОВОВОЛИНСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту
Чорний Р.

" " 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
Шинкарик М.І.

" " 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «ФІСКАЛЬНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ»

ступінь вищої освіти – перший/ бакалаврський
Галузь знань: 07 – Управління та адміністрування
Спеціальність: 072- Фінанси, банківська справа та страхування
Освітньо-професійна програма: Фінанси

Кафедра фундаментальних та спеціальних дисциплін

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практич. (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екз. (сем.)
Денна	IV	7	52	39	5	4	110	210	7
Заочна	IV	7	4	2		-	144	150	8

Нововолинськ, ЗУНУ – 2021

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», затвердженої Вченою радою ТНЕУ (протокол № 7 від 30.05.18р.).

Робочу програму склала викладач кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін НННІЕМ ЗУНУ Бортнік Наталія Володимирівна

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін, протокол №1 від 31 серпня 2021 року .

В.о. завідувача кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін,
к.е.н., доцент кафедри _____

Кравчук Н.О.

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», протокол № _____ від _____ р.

Керівник групи
забезпечення спеціальності,
д.е.н., проф. _____

Кириленко О.П.

І. СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІСКАЛЬНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ»

1.1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «ФІСКАЛЬНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ»

Дисципліна – <u>«Фіскальне адміністрування»</u>	Галузь знань, напрямок підготовки, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS: <i>Денна – 7</i> <i>Заочна – 5</i>	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Статус дисципліни – нормативна дисципліна циклу професійної підготовки Мова навчання - українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» Освітньо-професійна програма «Фінанси»	Рік підготовки: 2021/2022 Денна – 4 Заочна – 4 Семестр: Денна – 7 Заочна – 8
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – перший / бакалаврський	Лекції: денна – 52 год. заочна – 4 год. Практичні заняття: денна – 39 год. заочна – 2 год.
Загальна кількість годин: <i>Денна – 210 год.</i> <i>Заочна – 150 год.</i>		Самостійна робота: денна – 115 год., з них тренінг – 4 год.; заочна – 144 год. Індивідуальна робота денна – 5 год.
Тижневих годин – 16 год., з них аудиторних – 7 год.		Вид підсумкового контролю: денна – екзамен заочна – екзамен

II. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ФІСКАЛЬНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою дисципліни «Фіскальне адміністрування» є формування знань з теоретичних, методологічних та практичних аспектів адміністрування платежів до бюджетів та цільових державних фондів, мотивації добровільної сплати податків, їх примусового стягнення та застосування мір відповідальності до порушників податкової дисципліни.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

- визначення сутності поняття «фіскальне адміністрування» та його ролі у податковій політиці держави;
- вивчення складу контролюючих органів у системі адміністрування податків;
- процесу становлення на облік платників податків;
- визначення методології проведення перевірок діяльності платників податків;
- оперативного обліку податків і зборів обов'язкових платежів;
- призначення відповідальності за порушення податкового законодавства;
- визначення основних шляхів ухилення від сплати податків та протидії їх реалізації.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

Загальні компетенції:

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність працювати у команді

Здатність працювати автономно.

Спеціальні компетенції:

Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Розуміння особливостей формування і реалізації бюджетної політики та здатність використовувати набуті знання для обґрунтування управлінських рішень щодо удосконалення механізму її реалізації.

2.4. Передумови вивчення дисципліни

Для вивчення дисципліни «Фіскальне адміністрування» необхідними є отримані студентами знання та вміння із дисциплін «Економіка», «Податкова система», «Казначейська справа».

2.5. Програмні результати навчання:

Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

Знати механізм функціонування державних фінансів, у т. ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т. ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів

Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ІІІ. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІСКАЛЬНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ»

Змістовий модуль 1. ОСНОВИ ФІСКАЛЬНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

Тема 1. Теоретико-організаційні основи фінансового адміністрування

Фінансове адміністрування як наука та мистецтво. Зміст фінансового адміністрування. Принципи фінансового адміністрування. Різні аспекти трактування фінансового адміністрування. Нормативне забезпечення діяльності органів податкової служби. Закони загальної та спеціальної дії. Ієрархічна драбина нормативних актів. Інформаційне забезпечення органів податкової служби. Індивідуальний ідентифікаційний номер. Ідентифікаційний код. Інформація інших державних органів. Реєстри та їх види.

Література: 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 13, 14.

Тема 2. Контролюючі органи у сфері оподаткування.

Контролюючі органи у сфері оподаткування. Податкова служба: історія створення та її структура. Завдання органів податкової служби. Права органів податкової служби. Державна митна служба: її структура та компетенція.

Пенсійний фонд та фонди соціального страхування.

Координація діяльності контролюючих органів. Шляхи проведення координації. Порядок координації проведення планових виїзних перевірок контролюючими органами.

Література: 3, 4, 5, 8, 9, 14.

Тема 3. Облік платників податків.

Платники податків. Права та обов'язки платників податків. Процедура взяття на облік платників податків.

Порядок зняття з обліку платників податків. Терміни подання заяви про зняття з обліку. Подання та перелік необхідних документів для проведення даної процедури.

Порядок зняття з обліку з ініціативи податкової служби.

Облік відкритих рахунків платників податків в банківських установах.

Література: 5, 4, 5, 6, 9, 11, 14, 18, 22.

Тема 4. Визначення обсягу податкових зобов'язань.

Способи визначення податкових зобов'язань. Кадастровий спосіб. Кадастрова оцінка землі. Податковий агент.

Визначення обсягу податкових зобов'язань платником податків. Визначення обсягу податкових зобов'язань органом податкової служби.

Податкова декларація. Класифікація податкових декларацій. Розрахунок як форма звітності.

Терміни подання звітності. Граничні терміни сплати податкового зобов'язання. Операційний день.

Непрямі методи визначення обсягу податкових зобов'язань. Методика використання непрямих методів. Метод оцінки витрат. Метод руху готівки. Метод банківського депозиту.

Податкове повідомлення-рішення. Зміст та порядок надсилання податкового повідомлення. Податкова вимога. Перша та друга податкові вимоги, їх зміст та порядок вручення.

Самостійне узгодження податкового зобов'язання. Апеляційне узгодження податкового зобов'язання. Процедура адміністративного оскарження.

Податковий компроміс. Податки та збори, стосовно яких не застосовується податковий компроміс. Процедура податкового компромісу.

Строки давності. Зупинення та продовження строків давності. Винятки, коли строки давності не застосовуються.

Література: 4, 6, 7, 9, 11, 22, 28.

Тема 5. Організація добровільної сплати податків.

Приймання податкової звітності та розрахунків. Формальна та перевірка по суті податкової звітності.

Причини повернення декларації.

Електронний спосіб подання звітності.

Несвоєчасне подання звітності.

Особливості приймання уточнюючої податкової декларації.

Камеральна перевірка, її мета та завдання. Арифметичні та методологічні помилки.

Готівкове та безготівкове погашення податкових зобов'язань. Податковий компроміс. Залік зустрічних вимог.

Розстрочення та відстрочення податкового зобов'язання. Підстави для прийняття рішення щодо розстрочення/відстрочення. Підстави для дострокового розірвання договорів про розстрочення/відстрочення з ініціативи податкового органу. Гласність та запобігання корупції.

Література: 3, 5, 6, 9, 14, 16.

Тема 6. Примусове стягнення податкової заборгованості.

Податковий борг. Склад податкового боргу. Статуси податкового боргу. Інертний статус та його види. Дієвий статус та його види.

Історичний огляд примусового стягнення податків.

Податкова застава. Випадки виникнення права податкової застави. Активи платника податків, які не можуть бути під податковою заставою. Податковий пріоритет. Зупинення податкової застави.

Адміністративний арешт активів. Обставини за яких застосовується адміністративний арешт активів. Повний та умовний арешт. Порядок застосування арешту активів. Строки накладання арешту. Процедура адміністративного арешту активів. Підстави для зупинення адміністративного арешту активів.

Продаж заставних активів. Організація публічних торгів. Порядок продажу активів. Оприлюднення інформації. Доступ до активів.

Література: 4, 5, 8, 11, 18, 22, 26.

Змістовий модуль 2. ОПОДАТКУВАННЯ ТА ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ ПЛАТЕЖІВ

Тема 7. Податковий контроль.

Зміст і значення податкового контролю. Зарубіжний та вітчизняний досвід податкового контролю. Податкові перевірки та їх класифікація. Виїзна документальна перевірка. Підготовка до перевірки. Проведення перевірки. Оформлення результатів та реалізація матеріалів перевірки. Контроль за виконанням прийнятих рішень.

Підстави для проведення позапланових документальних перевірок. Взаємодія підрозділів податкової служби при здійсненні податкового контролю.

Література: 7, 12, 14, 15, 16, 22.

Тема 8. Контроль податкових органів за сферою обігу готівки. Реєстратори розрахункових операцій.

Необхідність та методи контролю за сферою обігу готівки. Моніторинг готівкових операцій.

Реєстратори розрахункових операцій (РРО). Види РРО.

Порядок реєстрації, опломбування та застосування РРО.

Книги обліку розрахункових операцій: процедура реєстрації та заповнення.

Фінансова та адміністративна відповідальність за порушення порядку застосування РРО. Види порушень. Фінансові санкції.

Література: 5, 6, 7, 9, 10, 11, 14, 15, 26.

Тема 9. Відповідальність платників податків.

Зміст та види відповідальності платників податків.

Практика застосування пені. Тверді відсоткові ставки. Комбінований метод розрахунку пені.

Фінансова відповідальність. Нормативні акти, що визначають фінансову відповідальність за порушення податкового законодавства. Фінансова відповідальність за затримку платежів до бюджету.

Штрафні санкції за податкові правопорушення. Підстави для застосування штрафних санкцій. Повідомлення-рішення про сплату штрафних санкцій, його форми.

Адміністративна відповідальність. Підстави для притягнення до кримінальної відповідальності. Розміри штрафних санкцій за податкові правопорушення в особливо великих розмірах

Література: 6, 7, 8, 9, 22, 24, 28.

.Тема 10. Оперативний облік та звітність про надходження платежів.

Оперативний облік, його мета та завдання.

Формування управлінських рішень на основі даних оперативного обліку.

Особливі рахунки платників податків та порядок їх ведення. Облік нарахованих платежів.

Облік сплачених платежів. Звітність про надходження платежів.

Порядок проведення взаємних звірок із платниками.

Література: 5, 6, 7, 8, 9, 16, 18.

Тема 11. Протидія ухиленню від оподаткування.

Морально-етичні причини ухилення від оподаткування. Політичні та економічні причини ухилення від оподаткування.

Легальне та нелегальне уникнення податкових зобов'язань.

Нелегальна діяльність, її причина та наслідки.

Ухилення від податків шляхом звільнення від оподаткування. Схеми заниження податкових зобов'язань

Загальні способи ухилення від сплати податків.

Протидія податкових органів ухиленню у сплаті податків. Спрощені податки як спосіб протидії ухилення від сплати податків.

Література: 11, 14, 16, 22, 26, 28.

**IV. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ
З ДИСЦИПЛІНИ «ФІСКАЛЬНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ»**

(денна форма навчання)

	<i>Кількість годин</i>				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. ОСНОВИ ФІСКАЛЬНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ					
Тема 1. Теоретико-організаційні основи фіскального адміністрування	4	2	10	1	Тестування, Поточне опитування
Тема 2. Контролюючі органи у сфері оподаткування	6	4	10	-	Тестування, Поточне опитування
Тема 3. Облік платників податків.	6	4	10	-	Тестування, поточне опитування
Тема 4. Визначення обсягу податкових зобов'язань	4	4	10	1	Ситуаційні задачі
Тема 5. Організація добровільної сплати податків	4	4	10	1	Ситуаційні задачі
Тема 6. Примусове стягнення податкової заборгованості	4	4	10	-	Модульна контрольна робота
Змістовий модуль №2. Оподаткування та податковий контроль платежів					
Тема 7. Податковий контроль	4	4	10	-	Тестування, поточне опитування
Тема 8. Контроль податкових органів за сферою обігу готівки. Реєстратори розрахункових операцій.	4	4	10	1	Ситуаційні задачі
Тема 9. Відповідальність платників податків	6	2	10	-	доповіді
Тема 10. Оперативний облік та звітність про надходження платежів	4	2	10	1	доповіді
Тема 11. Протидія ухиленню від оподаткування	6	5	10	-	Ректорська контрольна робота
Тренінг	-	-	4	-	
Разом:	52	39	114	5	

(заочна форма навчання)

	<i>Кількість годин</i>		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. ОСНОВИ ФІСКАЛЬНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ			
Тема 1. Теоретико-організаційні основи фіскального адміністрування Тема 2. Контролюючі органи у сфері оподаткування Тема 3. Облік платників податків.	1	-	40
Тема 4. Визначення обсягу податкових зобов'язань Тема 5. Організація добровільної сплати податків Тема 6. Примусове стягнення податкової заборгованості	1	1	40
Змістовий модуль 2. ОПОДАТКУВАННЯ ТА ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ ПЛАТЕЖІВ			
Тема 7. Податковий контроль Тема 8. Контроль податкових органів за сферою обігу готівки. Реєстратори розрахункових операцій. Тема 9. Відповідальність платників податків	1	-	40
Тема 10. Оперативний облік та звітність про надходження платежів Тема 11. Протидія ухиленню від оподаткування	1	1	24
Разом:	4	2	144

V. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

(денна форма навчання) – 39 год.

Змістовий модуль 1. ОСНОВИ ФІСКАЛЬНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1. Денна форма навчання (2 год.)

Тема 1. Теоретико-організаційні основи фіскального адміністрування
Мета: Закріпити поданий на лекції матеріал щодо організаційних основ фіскального адміністрування

Питання для обговорення

1. Етимологія понять «фіск» та «адміністрування».
  2. Місце фіскального адміністрування у системі податкового менеджменту.
  3. Історичний розвиток системи адміністрування податків.
  4. Організаційно-правові засади адміністрування податків в Україні.
- Література: 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 13,14

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2,3. Денна форма навчання (4год.)

Заочна форма навчання (1 год.)

Тема 2. Контролюючі органи у сфері оподаткування
Мета: Знати основи фіскальної роботи, розмежовувати функції податкової міліції та функції ДФС України

Питання для обговорення

1. Основи організації податкової роботи та її суб'єкти.
  2. Державна фіскальна служба України, її структура та статус.
  3. Функції вищої, середньої та низової ланок ДФС України.
  4. Функції податкової міліції.
- Література: 3, 4, 5, 8, 9, 14.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4,5. Денна форма навчання (4 год.)

Тема 3. Облік платників податків

Мета: Засвоїти лекційний матеріал щодо обліку платників податків

Питання для обговорення

1. Перша реєстрація фізичних осіб як платників податків.
  2. Облік підприємців та самозайнятих фізичних осіб.
  3. Облік платників податків-юридичних осіб.
  4. Реєстрація платника податку на додану вартість та її анулювання.
  5. Реєстрація платника акцизного збору.
- Література: 5, 4, 5, 6, 9, 11,14,18, 22.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6,7. Денна форма навчання (4год.)

Заочна форма навчання (1 год.)

Тема 4. Визначення обсягу податкових зобов'язань
Мета: Закріпити лекційний матеріал щодо податкового зобов'язання
Питання для обговорення

1. Поняття податкового зобов'язання та нормативно-правова база його встановлення.
2. Самостійне визначення платником податків податкових зобов'язань.
3. Податкові зобов'язання, визначені органом державної податкової служби.

Література: 4, 6, 7, 9, 11, 22, 28.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 8,9. Денна форма навчання (4 год.)

Тема 5. Організація добровільної сплати податків

Мета: Поглиблено орієнтуватися в добровільній сплаті податків

Питання для обговорення

1. Види погашень податкового зобов'язання.
2. Умови надання та підстави для дострокового розірвання договорів про розстрочення/відстрочення з ініціативи платника податків (податкового органу).

Література: 3, 5, 6, 9, 14, 16.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 10,11. Денна форма навчання (4 год.)

Тема 6. Примусове стягнення податкової заборгованості

Мета: Закріпити лекційний матеріал щодо примусового стягнення податкової заборгованості.

Питання для обговорення

1. Джерела погашення податкового боргу платника податків. Види та статуси податкових боргів.
2. Податкова застава.
3. Адміністративний арешт активів.
4. Продаж заставних активів.

Література: 4, 5, 8, 11,18, 22, 26.

Змістовий модуль 2. ОПОДАТКУВАННЯ ТА ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ ПЛАТЕЖІВ

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 12,13. Денна форма навчання (4 год.)

Тема 7. Податковий контроль

Мета: Знати точну класифікацію податкових перевірок.

Питання для обговорення

1. Поняття і зміст податкового контролю.
2. Податкова перевірка в системі податкового контролю.
3. Класифікація податкових перевірок.

Література: 7, 12, 14, 15, 16, 22.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 14,15 Денна форма навчання (4 год.)

**Тема 8. Контроль податкових органів за сферою обігу готівки.
Реєстратори розрахункових операцій**

Мета: Закріпити поданий на лекції матеріал щодо методів контролю, відповідальності за порушення порядку застосування розрахункових операцій

Питання для обговорення

1. Методи контролю за сферою обігу готівки.
2. Види розрахункових операцій.
3. Фінансова та адміністративна відповідальність за порушення порядку застосування розрахункових операцій.

Література: 5, 6, 7, 9, 10, 11, 14, 15, 26.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 16. Денна форма навчання (2 год.)

Тема 9. Відповідальність платників податків

Мета: Закріпити лекційний матеріал щодо відповідальності платників податків.

Питання для обговорення

1. Відповідальність за порушення податкового законодавства в системі юридичної відповідальності.
2. Фінансова відповідальність за затримку платежів до бюджету.
3. Штрафні санкції за податкові правопорушення та підстави для їх застосування.
4. Адміністративна відповідальність за порушення податкового законодавства.
5. Кримінальна відповідальність.
6. Порядок притягнення до кримінальної відповідальності.

Література: 6, 7, 8, 9, 22, 24, 28.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 17. Денна форма навчання (2 год.)

Тема 10. Оперативний облік та звітність про надходження платежів

Мета: Закріпити лекційний матеріал щодо обліку та звітності податкових надходжень

Питання для обговорення

1. Особливі рахунки платників податків та порядок їх ведення.
2. Облік нарахованих платежів.
3. Звітність про надходження платежів.

Література: 5, 6, 7, 8, 9, 16, 18.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 18,19 Денна форма навчання (5 год.)

Тема 11. Протидія ухиленню від оподаткування

Мета: Знати основні причини податкових правопорушень та схеми ухилення сплати податків.

Питання для обговорення

1. Причини і обставини податкових правопорушень.
  2. Основні схеми ухилення від сплати податків.
  3. Заходи запобігання ухиленню від сплати податків.
  4. Легальне та нелегальне уникнення податкових зобов'язань.
- Література: 11, 14, 16, 22, 26, 28.

VI. КОМПЛЕКСНІ ПРАКТИЧНІ ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ – 4 год.

Згідно з навчальним планом студенти денної форми навчання повинні виконати комплексне практичне індивідуальне завдання (КПЗ) за курсом дисципліни.

Метою виконання КПЗ є глибоке засвоєння змісту курсу та підготовка до іспиту. Робота складається з наскрізної практичної задачі, тестових завдань та теоретичних питань. Більшість завдань складено таким чином, що виконання кожного з них потребує знання декількох тем.

При написанні КПЗ студент повинен показати знання матеріалу теми, виявити вміння вірно, коротко і чітко висловлюватися про засвоєний матеріал. Не дозволяється дослівно переписувати текст, надруковані джерела. За якістю КПЗ викладач оцінює те, як засвоєні основні питання теми, які недоліки має студент у знанні і яка допомога студентіві необхідна.

Тому зроблені за змістом КПЗ зауваження і рекомендації викладача потрібно врахувати під час подальшого вивчення курсу та під час підготування до іспитів. Якщо у студента виникли труднощі під час написання КПЗ, він має право звернутися за консультацією на кафедру економіки та обліку господарської діяльності. Вірно виконану КПЗ викладач дозволяє захистити. Тільки після захисту внаслідок співбесіди з викладачем студентіві дозволяється скласти іспит.

Варіанти КПЗ з дисципліни «Фіскальне адміністрування»:

1. Взяття на облік відокремлених підрозділів юридичних осіб.
2. Взяття на облік військових частин.
3. Взяття на облік неприбуткових організацій.
4. Особливості взяття на облік угод про розподіл готової продукції.
5. Погашення податкового боргу державних або комунальних підприємств.
6. Погашення податкових зобов'язань або податкового боргу в разі ліквідації платника податків.
7. Порядок погашення податкових зобов'язань або податкового боргу при реорганізації платника податків.
8. Податкова порука.

VII. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ –114 год.

7.1. Перелік тем для самостійної роботи студентів

Денна форма навчання

1.	Додаткове опрацювання теоретичних основ матеріалу теми 1 «Теоретико-організаційні засади фіскального адміністрування» у розрізі визначення об'єкту, предмету та основних термінів фіскального адміністрування.	5
2.	Взяття на облік відокремлених підрозділів юридичних осіб.	5
3.	Взяття на облік військових частин.	5
4.	Взяття на облік неприбуткових організацій.	5
5.	Особливості взяття на облік угод про розподіл готової продукції.	5
6.	Погашення податкового боргу державних або комунальних підприємств.	5
7.	Погашення податкових зобов'язань або податкового боргу в разі ліквідації платника податків.	5
8.	Порядок погашення податкових зобов'язань або податкового боргу при реорганізації платника податків.	5
9.	Податкова порука.	5
10.	Проведення опису активів платника податків при арешті активів.	5
11.	Використовуючи присвоєний Вам та Вашим колегам ідентифікаційний номер, визначте рік народження власники такого номера.	5
12.	На підставі Положень про пенсійний Фонд України, про управління Пенсійного фонду України в Автономній республіці Крим, областях, містах Київ та Севастополь, про Управління Пенсійного фонду України в районах, містах схематично, у вигляді рисунка в зошитах для практичних занять, проілюструйте організаційну структуру органів Пенсійного фонду України.	5
13.	Заповнити форми службової документації, необхідної для взяття на облік податковому органу підприємства – юридичної особи. Назва підприємства, його реквізити, назва та адреси податкового органу можуть бути довільними.	5
14.	Скласти податковий календар на жовтень місяць поточного року, вказавши терміни подання податкової звітності, її види та строки сплати платежів, передбачених Законом України «Про систему оподаткування».	5
15.	На підставі наявних в навчально-методичній лабораторії Кафедри форм податкової звітності провести камеральну перевірку декларацій з ПДВ та прибуток по одному із підприємств. Оформити результати перевірки у відповідності до встановлених вимог. При наявності порушень самостійно визначити обсяг податкового зобов'язання.	5
16.	Провести аналіз опублікованих в засобах масової інформації за останні три місяці оголошень про продаж активів платників податків. Порівняти запропоновані ціни з продажу із ринковими	5

	(використовувати матеріали періодичних бізнесових видань, праслисти, рекламні оголошення, буклети тощо). Дати письмовий висновок про реальність запропонованих цін на продаж.	
17.	Провести текстуальний аналіз з наявних в навчально-методичній лабораторії кафедри активів комплексних документальних податкових перевірок. Визначити, які ділянки роботи платника податків перевірялися у суцільному та вибірковому порядку. Письмово викласти запропоноване бачення можливих підходів щодо визначення оптимального обсягу вибірки.	5
18.	На підставі наявного фіскального чеку на здійснення покупки за готівку вказати, у якій податковій інспекції зареєстрований касовий апарат. Порівняти усі реквізити чека із вимогами Положення про форму та зміст розрахункових документів, затвердженого наказом Державної податкової адміністрації України 01.12.2000 р. № 614, надати письмовий висновок про відповідність (невідповідність).	5
19.	Співставити чинну та попередні редакції Закону України «Про державну податкову службу в Україні». Порівняти розміри штрафних (фінансових) санкцій за аналогічні порушення. Назвати та описати соціально-економічні наслідки зміни міри відповідальності.	5
20.	Порівняти форми особових рахунків платників податків, які використовуються в оперативному обліку за різними платежами. Визначити спільні та відмінні риси та специфіку.	5
21.	На основі вивчення та узагальнення інформації прес-служби податкової адміністрації в області навести найбільш вживані в регіоні системи ухилення від оподаткування. Оцінити можливі втрати бюджету та обґрунтуйте пропозиції щодо мінімізації таких втрат.	10
	тренінг	4
	Разом	114

Заочна форма навчання -130 год.

1	Додаткове опрацювання теоретичних основ матеріалу теми 1 «Теоретико-організаційні засади фіскального адміністрування» у розрізі визначення об'єкту, предмету та основних термінів фіскального адміністрування.	5
2	Взяття на облік відокремлених підрозділів юридичних осіб.	5
3	Взяття на облік військових частин.	10
4	Взяття на облік неприбуткових організацій.	5
5	Особливості взяття на облік угод про розподіл готової продукції.	5
6	Погашення податкового боргу державних або комунальних підприємств.	10
7	Погашення податкових зобов'язань або податкового боргу в разі ліквідації платника податків.	5

8	Порядок погашення податкових зобов'язань або податкового боргу при реорганізації платника податків.	5
9	Податкова порука.	5
10	Проведення опису активів платника податків при арешті активів.	5
11	Використовуючи присвоєний Вам та Вашим колегам ідентифікаційний номер, визначте рік народження власники такого номера.	10
12	На підставі Положень про пенсійний Фонд України, про управління Пенсійного фонду України в Автономній республіці Крим, областях, містах Київ та Севастополь, про Управління Пенсійного фонду України в районах, містах схематично, у вигляді рисунка в зошитах для практичних занять, проілюструйте організаційну структуру органів Пенсійного фонду України.	5
13	Заповнити форми службової документації, необхідної для взяття на облік податковому органу підприємства – юридичної особи. Назва підприємства, його реквізити, назва та адреси податкового органу можуть бути довільними.	10
14	Скласти податковий календар на жовтень місяць поточного року, вказавши терміни подання податкової звітності, її види та строки сплати платежів, передбачених Законом України «Про систему оподаткування».	5
15	На підставі наявних в навчально-методичній лабораторії Кафедри форм податкової звітності провести камеральну перевірку декларацій з ПДВ та прибуток по одному із підприємств. Оформити результати перевірки у відповідності до встановлених вимог. При наявності порушень самостійно визначити обсяг податкового зобов'язання.	5
16	Провести аналіз опублікованих в засобах масової інформації за останні три місяці оголошень про продаж активів платників податків. Порівняти запропоновані ціни з продажу із ринковими (використовувати матеріали періодичних бізнесових видань, прас-листи, рекламні оголошення, буклети тощо). Дати письмовий висновок про реальність запропонованих цін на продаж.	5
17	Провести текстуальний аналіз з наявних в навчально-методичній лабораторії кафедри активів комплексних документальних податкових перевірок. Визначити, які ділянки роботи платника податків перевірялися у суцільному та вибірковому порядку. Письмово викласти запропоноване бачення можливих підходів щодо визначення оптимального обсягу вибірки.	5
18	На підставі наявного фіскального чеку на здійснення покупки за готівку вказати, у якій податковій інспекції зареєстрований касовий апарат. Порівняти усі реквізити чека із вимогами Положення про форму та зміст розрахункових документів, затвердженого наказом Державної податкової адміністрації	9

	України 01.12.2000 р. № 614, надати письмовий висновок про відповідність (невідповідність).	
19	Співставити чинну та попередні редакції Закону України «Про державну податкову службу в Україні». Порівняти розміри штрафних (фінансових) санкцій за аналогічні порушення. Назвати та описати соціально-економічні наслідки зміни міри відповідальності.	10
20	Порівняти форми особових рахунків платників податків, які використовуються в оперативному обліку за різними платежами. Визначити спільні та відмінні риси та специфіку.	10
21	На основі вивчення та узагальнення інформації прес-служби податкової адміністрації в області навести найбільш вживані в регіоні системи ухилення від оподаткування. Оцінити можливі втрати бюджету та обґрунтуйте пропозиції щодо мінімізації таких втрат.	10
	Разом	144

VIII. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ – 4 год.

Тема проведення тренінгу: «Адміністрування прямих та непрямих податків».

Мета проведення тренінгу активізувати студентів у навчальному процесу, зокрема закріпити навички студентів у адмініструванні податків.

Порядок проведення тренінгу:

1. Вступна частина – оголошення теми та мети проведення тренінгу, поділ студентів на групи та роздавання завдань.
2. Розрахунок суми відповідно поділених податків та заповнення відповідних форм податкової звітності.
3. Презентація виконаної роботи у групах.
4. Підведення підсумків проведення тренінгових занять.

ІХ. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

В процесі вивчення дисципліни «Фіскальне адміністрування» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне тестування та опитування;
- аналітичні звіти, реферати, есе
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- ситуаційні завдання;
- аналіз та складання відеороликів;
- підсумкове тестування по кожному змістовому модулю;
- оцінювання виконання КПЗ;
- підсумковий письмовий екзамен.

X. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни "Фіскальне адміністрування" визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

- %

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (КПІЗ)	Заліковий модуль 4 (екзамен)	Разом
20%	20%	20%	40%	100%
тиждень (7)	тиждень (13)	<i>Згідно наказу №275 від 25 червня 2021 року</i>		

= Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

XI. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування	Номер теми
1.	Електронний варіант лекцій	1-11
2.	Комплексні практичні індивідуальні завдання для самостійного виконання (електронний варіант)	1-11
3.	Методичні вказівки для проведення семінарських занять	1-11
4.	Мультимедійний проектор	1-11

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Іванов Ю.Б., Карпов Л.М., Петросянц К.В. Адміністрування податків. Навчальний посібник для самостійної підготовки магістрів спеціальності 8.050114 «Оподаткування» / За заг. ред. докт. екон. наук проф. Ю.Б. Іванова. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2005. – 295 с.

2. Ісаншина Г.Ю. Податковий менеджмент: Навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2003, – 260 с.

3. Войнаренко М.П. Податковий облік і аудит: підручник / М.П. Войнаренко,

Г.В. Пухальська. – К.: ВЦ «Академія», 2009. – 376 с. (Серія «Альма-матер»)

4. Крисоватий А.І. Податковий менеджмент: навчальний посібник/А.І. Крисоватий, А.Я. Кізима. – Тернопіль: Видавництво «Карт-бланш», 2004. – 304 с.

5. Кучерявенко Н. П. Налоговое право: Учебник. – Харьков: Легас, 2001. – 584 с.

6. Основы налогового права / Под ред. проф. Н.П. Кучерявенко. – Харьков: Легас, 2003. – 384 с.

7. Тимченко О. М. Податковий менеджмент: Навч.-метод. посіб. для сам. вивчення дисципліни. – К.: КНЕУ, 2001. – 148 с.

8. Ярошенко Ф.О. Трансформація державної податкової служби України: Монографія. – Ірпінь: Національна академія ДПС України, 2004. – 368 с.

Додаткові

9. Демиденко Л.М. Податкова система: навчальний посібник / Л.М. Демиденко, Ю.Л. Субботович. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 184 с.

10. Дикань Л.В. Податкова система. – / Л.В. Дикань, Т.С. Воїнова – Харків: Вид. ХДЕУ, 2002. – 252 с.

11. Иванов Ю.Б. Налогообложение: терминология законодательных и нормативных актов. Словарь-справочник. – Харків: Видавничий дім «Інжек». – 2003. – 704 с.

12. Иванов Ю. Б. Альтернативні системи оподаткування. – Харків: ХДЕУ, 2003. – 520 с.

13. Иванов Ю.Б. Система оподаткування в схемах і таблицях. Частина 2. Оподаткування фізичних осіб. Частина 3. Податковий менеджмент: Навчальний посібник. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 304 с.

14. Крисоватий А.І., Податкова система: Навчальний посібник. – / А.І. Крисоватий, О.М. Десятнюк. – Тернопіль: Карт-бланш, 2004. – 331 с.

15. Ляшенко Ю.І., Солдатенков О.В. Оподаткування в Україні (практикум): Навчальний посібник. – Ірпінь: Академія ДПС України, 2003. – 272 с.

16. Закон України «Про державну податкову службу в Україні» від 4 грудня 1990 року № 509-ХІІ [Електронний ресурс] :Офіційний сайт НАУ / Законодавчі та нормативні документи. – Режим доступу до джерела: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=550-15>

17. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб і фізичних осіб – підприємців» від 15 травня 2003 року № 755-IV [Електронний ресурс] :Офіційний сайт НАУ / Законодавчі та нормативні документи. – Режим доступу до джерела: <http://zakon.nau.ua/doc/>

18. Закон України «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами» від 21 грудня 2000 р. № 2181-III (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] :Офіційний сайт НАУ / Законодавчі та нормативні документи. – Режим доступу до джерела: <http://zakon.nau.ua/doc/>

19. Інструкції про порядок ведення органами державної податкової служби оперативного обліку платежів до бюджету, контроль за справлянням яких здійснюється органами державної податкової служби України затверджена наказом Державної податкової адміністрації України №276 від 18.07.2005 [Електронний

ресурс] :Офіційний сайт НАУ / Законодавчі та нормативні документи. – Режим доступу до джерела: <http://zakon.nau.ua/doc/>

20. Методика визначення сум податкових зобов'язань за непрямими методами. Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 27 травня 2002 року №697 [Електронний ресурс] :Офіційний сайт НАУ / Законодавчі та нормативні документи. – Режим доступу до джерела: <http://zakon.nau.ua/doc/>

21. Методичні рекомендації щодо організації обліку платників податків в органах державної податкової служби України та Порядку взаємодії підрозділів органів державної податкової служби України щодо організації обліку платників податків. Затверджені наказом Державної податкової адміністрації України від 9 червня 2003 року № 280 // www.liga.kiev.ua.

22. Наказ Державної податкової адміністрації України №62 від 09.02.2006 «Про затвердження Регламенту адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів)» [Електронний ресурс] :Офіційний сайт НАУ / Законодавчі та нормативні документи. – Режим доступу до джерела: <http://zakon.nau.ua/doc/>

23. Наказ Державної податкової адміністрації України №80 від 19.02.1998 «Про затвердження Порядку обліку платників податків, зборів (обов'язкових платежів)» [Електронний ресурс] : Офіційний сайт НАУ / Законодавчі та нормативні документи. – Режим доступу до джерела: <http://zakon.nau.ua/doc/>

24. Порядок направлення органами державної податкової служби України податкових повідомлень платникам податків, затверджений наказом Державної податкової адміністрації України від 21 червня 2001 року № 253 (у редакції наказу Державної податкової адміністрації України від 27 травня 2003 р. № 247) // www.liga.kiev.ua.

Фахові періодичні видання

25. Податки та бухгалтерський облік

26. Офіційний вісник України

27. Бухгалтерія

Методичні рекомендації

28. Методичні вказівки та індивідуальні завдання для самостійної роботи студентів

29. Методичні вказівки і контрольні завдання до виконання практичних занять